

ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ (*)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

2

Ξαναγύρισα στο Πραγματικό μου Δίκιο και σε δυοτρεις μέρες είχα ξεχάσει όλοτετα τους ποιητικούς καθγάδες μπροστά στις έγνεις τις δικές μου. Σε δυο βδομάδες έπρεπε νάδινα έξετάσες. Άν περνούσε καμιά στιγμή στο νού μου ο Νίκος, τονέ φανταζόμουνα στη Σύρα νά παζαρέβει τὰ καπνά του.

Θάχανε περάσει πεντέξη μέρες. Γυρίζοντας από τὸ ξενοδοχείο, πού πήγα νά φάω τὸ μεσημέρι, έμαθα από τὴ νοικοκυρά μου πὼς ήρθε κάποιος και με γύρεψε τὴν ώρα πού έλειπα. Τὸ μόνο σουσούμι, πού μου έδωσε από τὸν άγνωστο, εϊτανε πὼς εϊχε ξουρισμένο τὸ μουστάκι. Μοῦ πήγε εὐτὸς ο νουὸς στὸ Βελαδράνα. Ὅταν εϊχα μείνει μοναχὸς μαζί του ὕστερα από τὸν καθγά, μοῦταξε πὼς θάρθει μιὰ από κεινες τις μέρες σπῆτι μου, νά μου φέρει τὰ κιτάπια ἀπόπου εϊχε κλέψει ο Θέμης Φλοισβος τὰ περισσότερα μέρη στὸ δράμα του. Ἐτσι φοδήθηκα μὴν εϊναι αὐτὸς και σύρτωσα τὴν πόρτα κ' έγραφα στὸ κρεβάτι μου νάναπαρτῶ λιγάκι.

Αίχως νά τὸ θέλω με πήρε ο ὕπνος και με πήρε γιὰ νά ξαφνιστῶ περισσότερο και νά πεταχτῶ τρομασμένος από ένα τράνταγμα τῆς πόρτας. Ἐτρεξα εκεί διατάζοντας άν πρέπει νάνοίξω ἢ όχι.

«Έλα τώρα, άστειτε άνοιξε μέσα εϊσαι», γνώρισα τὴ φωνή τοῦ Νίκου.

Δὲν μπόρεσα νά κρατήσω τὰ γέλια, σάν άνοιξα τὴν πόρτα. Εϊταν ο Νίκος δίχως τὸ μουστάκι του.

«Τί γελάς, χάχα;» μου εϊπε, μ' έσπρωξε και τράβηξε και κάθισε στὸ κρεβάτι μου, πετώντας στὸ τραπέζι τὸ καπέλλο του με κίνημα, πού πρώτη φορά τὸ παρατηροῦσα ο' αὐτὸν και πού δὲ φαινότανε νά τῶχε ἀκόμα μαθημένο καλὰ

«Δὲ σε περίμενα πὼς θάχες τόσο έμπορικὸ μυαλό. Έ, βγάλαμε πολλὰ; Με γειὰ τὰ ρούχα κιόλας. Συριανὰ εϊναι;»

Δὲ μου ἀπάντησε. Πήρε τὴν έφημερίδα από τὸ τραπέζι και τὴν έφερε κοντὰ κοντὰ στὰ μάτια του, μισοκλείνοντάς τα.

«Μπά! Ἐγινες και κοντόφταλμος στη Σύρα;»

Δὲ με πρόσεξε πάλι. Αάγγεψε μόνο, κουνώντας νευρικά ὦμο και σαγόνι μαζί. Σάν εϊδα πὼς δὲν εϊχε ὄρεξη γιὰ κουθέντα, πήρα και γὼ τὸ βιβλίο μου και κάθισα κοντὰ στὸ παράθυρο. Πέρασε λίγη ώρα δίχως μιλιὰ.

«Νά, δὲς τα πάλι!» Σηκώθηκε άξαχνα πετώντας τὴν έφημερίδα και χτυπώντας με τὸ χέρι τὸ τραπέζι.

Ξαφνίστηκα: «Τί εϊναι;» τονέ ρώτησα.

«Ὅλο στη Γαλλία, έλο με τὴ Γαλλία!»

«Τί έκαμε ἢ Γαλλία;»

«Νά, τὰ θρηνηχτὰ τὰ στέλνουνε νά καθαριστοῦνε κει.»

«Ποῦ ήθελες νά πάνε;»

«Στὴ Γερμανία.»

«Γιατί; Καθαρίζουνε καλύτερα στη Γερμανία;»

«Βέβαια καλύτερα. Ὅλα τὰ κάνουνε καλύτερα στη Γερμανία. Μὰ εμεῖς έλο με τὴ Γαλλία. Ἀπὸ τὴ Γαλλία παραγγελίες, ἀπὸ τὴ Γαλλία άναμορφωτὲς, γαλλικὲς στολὲς ο στρατὸς, γαλλικὸ συρμὸ ο κόσμος, γαλλικὰ στὰ σχολειὰ, γαλλικὰ μιλεῖ ἢ καλὴ κοινωνία, γαλλικὴ έπιστήμη, γαλλικὴ φιλοσοφία. Γι' αὐτὸ εϊμαστε σε τέτοιο χάλι.» Σηκώθηκε και περπάτησε θυμωμένος πέρα δῶθε. «Πότε θά νοιώσει τέλος αὐτὸς ο τέπος πὼς τοῦ χρειάζεται νά μπάσει λίγο γερμανικὸ πνεῦμα!»

«Ὅστε εϊσαι με τὸ γερμανικὸ κόμμα. Λὲ μου λὲς ἀλήθεια, έφαγες καμιά προχτὲς και σ'»;» τονέ ρώτησα.

Δὲν ἀπάντησε.

«Κι ο γερμανομανὴς ο φίλος σου πὼς λέγεται;»

«Ποιὸς ἀπ' ελους;»

«Ἐκεῖνος πού ήρθε ὕστερα και κάθισε κοντὰ μας.»

«Διαμάντης Πάλας.»

«Ἐξυπνος φαίνεται.»

«Τὸ δυνατότερο μυαλὸ τῆς ροιμοσύνης.»

«Στὴ Γερμανία σπούδασε;»

«Τώρα θά πάει.»

«Τί θά σπουδάσει;»

«Τὴ ζωή.»

«Εϊναι πολὺ φίλος σου;»

«Πνευματικὸς φίλος. Διανοητικὴ ἀλληλεγγύη έχουμε.»

Μοῦ ἀποκρινότανε περπατώντας πάντα πέρα δῶθε. Αὐτὴ τὴ φορά παρατήρησα πὼς δὲν πέταξε τὸ τοιγάρο του ὕστερα ἀπὸ λίγες ροιμηξίες: κόνταβε μάλιστα νά τοῦ κάψει τὰ δάχτυλα. Τὸ ἴδιο, ὅταν τὰ πρόσεξα καλύτερα, μου κάμαν έντύπωση τὰ ρούχα πού φοροῦσε. Ὅτε καινούργια φαινότανε, ὅτε καλὰ κομένα στὸ κορμί του. Ἐρριξα μιὰ ματιὰ και στὸ καπέλλο του ἀπάνω στὸ τραπέζι και μου φάνηκε πὼς εϊταν ἢ ἴδια ἢ σταχτὰ ρεμπούπλικά με τὸς πλατινὸς τὸς γύρους, πού φοροῦσε εκεί ὅξω στὸ ποιητικὸ συνέδριο ο πνευματικὸς φίλος του, ο Διαμάντης Πάλας καθὼς τὸν εϊπε Ὅλ' αὐτὰ με κάμανε νά υποψιαστῶ και νά τὸ βρῶ λιγάκι άφύσικο πὼς γύρισε τόσο γλῆγορα ἀπὸ τὸ ταξίδι του. Μοῦ πέρασε στὸ νού πὼς δλη ἢ ἱστορία τοῦ ταξιδιοῦ εϊτανε μονάχα ποιητικὴ φαντασιοληξία, μύθος πού τὸν έπλασε μονάχα γιὰ νά με ξαφνίσει. (Θυμήθηκα τὴ φορτωτικὴ πού εϊχε ξεχάσει στη βαλιτζία, τὸ πὼς δὲν ήξερε νά μου π.ε πὼσες διάδες καπνὰ εϊχε και γέλασα μέσα μου με τὴν ἀρέλεια πού εϊχα νά τὰ πάρω γιὰ μετρητὰ.

«Λοιπὸν πὼς πέρασες στη Σύρα; Δὲ μου εϊπες;», τονέ ρώτησα και γὼ γιὰ νά παίζω.

«Ποιὰ Σύρα; Ἀπόψε βέβγω γιὰ τὴ Σύρα», ἀπάντησε δίχως νά σταθεῖ.

«Ἀπόψε! Ποῦ εϊσουνε τόσες μέρες;»

Μὲ κοιτάξε: «Ἀῶριο πηγαίνουν τὰ καπνά. Νά φύγω απόψε, τὰ προφτάνω.»

Τὸ εϊπε τόσο σοδάρὰ πού φοιρκίστηκα:

(*) Κοίταξε ἀριθ. 442.

«Έλα, άσε τὰ χωρατά. Τί γούστο βρίσκεις νὰ μου πουλάς τέτια παραμύθια;» εἶπα βαργεστημένος ἀληθινά νὰ χάνω τὴν ὥρα μου καὶ γύρισα τὰ μάτια στὸ βιβλίον.

«Τί παραμύθια! Σοῦ εἶπα φέβγω ἀπόψε. Θέλω μάλιστα νὰ μὲ δανείσεις ἕνα εἰκοσιπεντάριον. Γι' αὐτὸ ἤρθα», εἶπε σταματώντας καὶ κοιτάζοντάς με.

«Ποῦ νὰ τὸ βρῶ;»

«Τότε πῶς νὰ κάμω; Αὐριο στίς δέκα πρέπει νάμαι στὴ Σύρα.»

«Ἄς ἐρεθγες τὴν ἡμέρα ποῦ ἤρθες, πρὶ νὰ φᾶς τὰ ναῦλα σου.»

«Γιὰ νὰ μὴ φύγω, θὰ πει πῶς ἐπρεπε νὰ μείνω», εἶπε σοβαρά.

Γέλασα.

«Μὴ γελάς. Σήκω γλήγορα καὶ βρές μου τὸ εἰκοσιπεντάριον. Πρέπει νὰ φύγω δίχως ἄλλο.»

Καὶ ξακολούθησε νὰ ἐπιμένει. Ἐσκυψα κ' ἔκανα πῶς διάβαζα. Μὰ εἶταν ἀδύνατο νὰ τοῦ γλυτώσω. Μοῦ πήρε τὸ βιβλίον ἀπὸ τὰ χέρια.

«Τὸ εἰκοσιπεντάριον καὶ χάθηκα», μοῦ εἶπε.

Ἐμπλέξα. Ἄφου τὸν παιδεψα κάμποσο καὶ ἀφού μοῦ ἔταξε πῶς θὰ μοῦ τὸ στείλει ἀμέσως ἀπὸ τὴ Σύρα, ἀποφάσισα νὰ τοῦ τὸ δώσω μὲ τὸν δρο νὰ μοῦ δείξει πρῶτα τὴ φορτωτικὴ ἀπὸ τὰ καπνά. Κ' ἔτσι σηκώθηκα νὰ πάμε στὸ ξενοδοχεῖο ποῦ καθότανε. Πῆρα τὸ καπέλλο μου καὶ τράβηξα κατὰ τὴν πόρτα.

«Θέλω μιὰ χάρι ἀκόμα», μοῦ εἶπε σταματώντας με. «νὰ μοῦ δανείσεις τὸ παλτό σου.»

«Εἶναι γαλλικοῦ συρμοῦ καὶ δὲ σοῦ κάνει», ἀπάντησα.

«Ἐλα, ἄσε τὶς ἀηδίες.»

Ἐρριξε τὸ μάτι γύρω γιὰ νὰ δεῖ ποῦ τὸ εἶχα κρεμασμένο.

«Εἶναι παλιό», τοῦ ξανάπα.

«Ἐλα τώρα, γελοῖτε, βγάλ' το' τῶχεις στὸ ντουλάπι.»

Ἄνοιξα τὸ ντουλάπι καὶ βεβαιώθηκε πῶς δὲν εἶταν ἐκεῖ.

«Θὰ τῶχεις στὸ ράφτι, μπαγαπόνταρε. Πάμε νὰ τὸ πάρουμε.»

«Ἄντε πάμε.»

Τὸ εἶχα κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι μου, γιὰ νὰ τὸ κάνει πὸ ψηλό, κ' ἔτσι γλύτωσε.

3

Σὲ δύο βδομάδες ἔδωσα ἐξετάσεις καὶ ἀντὶς τὸ λίαν καλῶς ποῦ καρτεροῦσα τὸ λιγότερο, ξαφνίστηκα ἀκούγοντας πῶς ἐπρεπε νὰ ξαναπαρουσιασθῶ ὕστερα ἀπὸ ἕξι μῆνες. Δὲ μοῦ ναθαγούσανε μόνο τὴν ἄλλα ζινερα, μὰ ἔχανα καὶ τὴν ἐλπίδα νὰ ψαρέψω μὲ τὸ δίπλωμα καναδῶ κατοστάρικα ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ νὰ ξεφλήσω κάποιους λογαριασμούς. Μέσα σ' αὐτούς εἶταν καὶ τὸ εἰκοσιπεντάριον ποῦ δανείστηκα γιὰ νὰ δώσω τοῦ Νίκου. Δὲν μοῦ ἔμενε ἄλλο μέσο παρὰ νὰ γράψω τουτουνοῦ νὰ μὲ δανείσει ἐκεῖνος; τῶρα καμιά διακοσαριά δραχμὲς ἀπὸ τὰ κέρδη του κ' ἔτσι νὰ βγῶ ἀπὸ τὴ δύσκολη τὴ θέση ποῦ βρέθηκα. Ἔστειλα τὸ γράμμα καὶ περίμενα.

Ξαφνίστηκα δταν ἔλαβα μιὰ κάρτα τοῦ ἀπὸ τὴ Σύρην. Πῶς βρέθηκε ἐκεῖ, μοῦ ἔλεγε πῶς θὰ μοῦ τὸ γράφει ἀργότερα· μοῦ ζήτησε μόνο νὰ τοῦ στείλω ἀμέσως πενήντα φράγκα σδονομα κάποιος Μαριγῶς ἢ Κατίνας Χαζάπη, δὲ θυμοῦμι καλὰ. Ἀνάγκη μεγάλη, μοῦ γράφε, ποῦ δὲν παίρνει ἀναβολή.

Ἄλλη τόση ἀναβολὴ ἔμωσ ἐπαίρνε κ' ἡ δική μου ἢ ἀνάγκη. Δὲν μπορούσα νὰ μείνω ἄλλο στὴν Ἀθήνα. Μὰ πάλι πῶς νὰ παρουσιασθῶ στὸ σπίτι μου καὶ μὲ τί πρόσωπο νὰ βγῶ στὸν κόσμο στὸν τόπο μου; Στὴν ἀπελπισιὰ μοῦ ἤρθε μιὰ ἰδέα. Νὰ πάω γιὰ κανένα μῆνα στοὺς γονιούς τοῦ Νίκου, ὅσο νὰ κρυώσει τὸ πράμα. Ἡ μάννα τοῦ Νίκου εἶταν ἀδερφή τῆς δικῆς μου καὶ ὁ πατέρας του, ἀνθρωπος ἀγαθὸς καθὼς τὸν ἤξερα, μοῦ παρουσιάστηκε ἐκεῖνη τὴν ὥρα σὺν ἑ μόνος συγγενῆς ποῦ θὰ μπορούσε νὰ νοιώσει τὴ στενοχώρια μου. Κοντὰ σ' αὐτό, στὸν τόπο ποῦ καθότανε αὐτοῖ μὲ γνώριζε τόσο λίγο ὁ κόσμος, ὥστε γιὰ τὴν ὥρα γλύτωνα ἀπὸ κάθε ἐνόχληση. Πούλησα λοιπὸν ἕτι μπορούσα ἀπὸ τὰ πράματά μου, δανείστηκα λίγες δραχμὲς ἀπὸ ἕνα φίλο μου κ' ἔτσι πήρα τὸ βικτόρι κ' ἔφτασα στὸ μικρὸ τὸν τόπο ποῦ κατοικοῦσαν οἱ θεοὶ μου.

Μὲ δεχτήκανε χαρούμενοι καὶ μὲ βάλανε στὴν κάμαρα τοῦ Νίκου. Τοὺς δηγγήθηκα τὸ πάθημά μου καὶ ὁ θεὸς μου δέχτηκε νὰ μεσιτέψει στὸν πατέρα μου. Ὑστερα ἀπὸ τόση στενοχώρια καὶ ἀπὸ τὴν κλεισμάρα τῆς μελέτης τῶσους μῆνες, ἡ ἡσυχία ποῦ βρῆκα ἐκεῖ εἶτανε σωστὸ ξανάσασμα. Τὸ χινόπωρο εἶτανε κιόλας ἡμερο καὶ τὸ μέρος ὁμορφο, στὴν ἀκρὴ ἀπὸ τὴ θάλασσα. Δὲ μετάνιωσα ποῦ ἤρθα καὶ γλήγορα θάβρισκα τὸ θάρρος καὶ τὴν ὄρεξη νὰ ξαναρχίσω τὸ εἰδίασμα, ἀν ἀπὸ τὴν πρώτη τὴν κουθέντα ποῦ ἄνοιξα μὲ τὴ θειά μου δὲ μοῦ φανερωνότανε πῶς καὶ ὅω δὲ βασιλεβε ἡ ἡσυχία ποῦ φαινότανε.

«Ἐμπόριο λοιπὸν ὁ Νίκος», τῆς εἶπα σὰ μείναμε μοναχοὶ τὴν ἄλλη μέρα τοῦ ἐρχομοῦ μου.

Ἄναστέναξε: «Ἐμπόριο στὴ φυλακή.»

«Στὴ φυλακή;»

«Τί, δὲν τὰ ξέρεις;» μοῦ εἶπε. «Δὲ σοῦ τόπε ὁ Νίκος γιὰτὶ πήγε στὴ Σύρα;»

Τότε ἔμαθα πῶς καθυπὸ ἀφορμὴ τοῦ ταξιδιοῦ τοῦ Νίκου δὲν εἶτανε τὸ ἐμπόριο. Τὸν παρασμένο χρόνο ποῦ εἶτανε ἐφεδρος, ἀποσπασμένος στὴν ἀστυνομία τῆς Σύρας, εἶχε δεῖρει κάποιον ἐλεῖ καὶ κείνος τὸν κατάγγειλε. Τοῦ ἤρθε λοιπὸν ἡ κλήση νὰ πάει νὰ δικαστεῖ. Σὰ θὰ πήγαινε ποῦ θὰ πήγαινε, κατέβηκε τοῦ πατέρα του ἡ ἰδέα νὰ πάρει κάμποσα καπνὰ μαζί του. Ἡ μητέρα του ἀντιστάθηκε, μὰ δὲν τὴν ἀκούσανε. Τῶρα ἤρθανε ὅπως τὰ φερότανε. Ἐδῶ κ' ἕνα μῆνα τοὺς ἔγραψε ὁ Νίκος πῶς τονὲ βάλανε δεκαπέντε μέρες φυλακὴ κ' ἔτσι δὲν μπόρεσε ἀκόμα νὰ φροντίσει γιὰ τὰ καπνά. Ἀπὸ τότε οὔτε τοὺς ξανάγραψε.

«Εἶπες τὸν εἶδες στὴν Ἀθήνα ποῦ πέρασε. Πόσες μέρες κάθησε;» μὲ ρώτησε ἡ θειά μου.

«Ἡ μιὰ ἢ δύο; νὰ σοῦ πῶ σὲ γελῶ. Εἴμουν ασοτισμένος μὲ τὸ διάβασμα.»

«Τί μιὰ ἢ δύο; Μιὰ βδομάδα ὕστερα ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ ἔφυγε ἀποδῶ ἤρθε ἀνθρωπος ἀπὸ τὴν

Ἄθινα και μὰς εἶπε πὼς τὸν εἶδε καὶ ἀκόμα.»

Δὲν ἀπάντησα γιὰ νὰ μὴ μπερδεφτώ.

«Δὲ φταίει αὐτός· φταίει ὁ πατέρας του. Καὶ νάταν κάνε μοναχὰ ὁ δικός μου ὁ καπνός! Μὰ αὐτοὶ πήγανε και μπλεχτήκανε και μὲ τὸν κόσμο.»

Και μοῦ δηγήθηκε πὼς καταφέρανε δυστρεῖς ἄλλους ποὺ εἶχαν ἀπούλητα καπνὰ και τοὺς τὸ πήρανε βερεσέ. Αὐτὴ χάλασε τὸν κόσμο νὰ τοὺς πείσει νὰ μὴν τὸ κάμουνε, μὰ στάθηκε ἀδύνατο.

Τὴν ἄλλη μέρα πάλι ἐκεὶ ποὺ τρώγαμε ἤρθε ἡ κουζέντα τοῦ Νίκου.

«Νὰ μὴ μὰς ξαναγράψει ἐκὶ τὸ παιδί!» εἶπε ὁ θεϊός.

«Καρτέρα», ἀπάντησε ἡ θειά· «τὰ καπνὰ εἶναι χαμένα. Τήρα μοναχὰ πὼς θὰ ξεμπλέξουμε μὲ τὸν κόσμο, ποὺ θὰ γυρέθει τὰ λεφτά του.»

«Δὲ μ' ἀφίνεις και σύ! Σὰν και θὰ πεις ποτὲ καλὸ λόγο. Ὅλο στὸ κακὸ πάει ὁ νοῦς σου!»

Ἐκεῖνη θέλησε νὰ ξαναπεῖ κάτι, μὰ ὁ θεϊός τὴν ἔκοψε μὲ θυμό:

«Ἄσ' τὴν αὐτὴ τὴν κουζέντα!»

«Αὐτὴ ἡ γκρίνια της μ' ἔκαμε και καταστράφηκα», γύρισε σὲ μένα ὁ θεϊός, ἅμα ἡ θειά βγήκε ἔξω. «Ὅ,τι κι ἂν ἔπιανα νὰ κάνω, ἔλεο τὸ ἀνάντιο μοῦλεγε. Ἢ χάσεις, Ἢ ζημιωθεῖς, Ἢ μὰς χαντακώσεις, μὲ τρωγότανε πάντα. Πάντα τὸ κακό. Ὅσο ποῦρθε κι αὐτὸ στὸ τέλος. Ἔτσι και τώρα ποὺ εἶπα νὰ βάλω σὲ μιὰ σειρὰ αὐτὸ τὸ παιδί. Ἀφοῦ δὲν ἤθελε νὰ κάμει δῶ τὸ δικηγόρο, ἀφοῦ δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ καταφέρουμε νὰ πάρει τὴ θέση ποὺ τοῦ βρήκαμε, ἂς δοκιμάσει, εἶπα, κάνε τὸ ἐμπόριο, σὰν εἶδα ποὺ εἶχε ἄρεσῃ. Μπὰς κ' ἐμπαινε σὲ δρόμο, μπὰς και γλυκαινότανε στὸν παρά κι ἄφινε τὰ γραφίματα και τις φυλλάδες, ποὺ δὲ βγάζουνε καρδέλι.»

«Ἐχει πολλὰ καπνὰ μαζί του ὁ Νίκος;» ρώτησα.

«Τρισήμισο χιλιάδες ὀκάδες.»

«Και πόσα μπορεῖ νὰ βγάλει;»

«Σὰ σταθεὶ ἄξιος, και τέσσερεῖς και πέντε χιλιάδες δραχμές.»

«Μπράβο!»

«Ἄμ τι λές;» εἶπε ὁ θεϊός κι ἀστράφανε τὰ μάτια του.

«Ὡστε εἶναι γερὴ δουλειά.»

• «Μὰ ἂ δὲν εἶτανε, θάποφάσιζα νὰ μπερδεφτώ;»

«Ὁ Νίκος μοῦ εἶπε πὼς θὰ τὰ μοιράσετε ἔσα βγάλει.»

«Δὲ ντρέπεσαι!» Ἔτσι τοῦ εἶπα γιὰ νὰ τονὲ βάλω στὸ φιλότιμο. Μοῦ φτάνει ἐμένανε ὅ,τι ἀξίζει ὁ δικός μου ὁ καπνός κι ἂν τοῦ πάρω και καμιὰ χιλιάδα ἀκόμα νὰ πλερώσω κάτι κοιτουσχορέη στὸ παζάρι.»

Κι ὁ θεϊός ρούφηξε τὸ κρασί του, ἐνῶ ἡ θειά, ποὺ μπήκε μέσα στὸ μεταξὺ και ξανακάθησε στὸ τραπέζι, κοίνησε τὸ κεφάλι της.

«Θὰ μ' ἀφήσεις, γυναίκα; δὲ βασιτεύσαι!» φώναξε θυμωμένα κ' ἔκαμε νάκκουμπήσει τὸ ποτήρι του στὸ τραπέζι.

Μὰ τὸ ποτήρι σκόνταψε και τὸ κρασί χύθηκε στὸ τραπέζομάντιλο. «Γούρι, θὰ πουληθοῦνε τὰ καπνὰ»,

εἶπα, ἐκεὶ ποὺ ἡ θειά μὲ τὴν ψυχοπαῖδα της πήρανε και σκουπίζανε τὸ τραπέζι.

Ἡ ἔψη τοῦ θειοῦ ξαστέρωσε πάλι μὲ τὸ λόγο μου.

Παρόμοια μαλλώματα γινόντανε συχνά, σκεδὸν κάθε φορὰ ποὺ ἐρχότανε ἡ ἔμιλλα γιὰ τὴν ἐπιχείρηση τοῦ Νίκου. Ἀπὸ αὐτὰ και ἀπὸ τις κουβέντες μὲ τὴ θειά μου ἔμαθα πὼς ἀπὸ τὸ καλὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχείρησης κρεμόντανε περισσότερο ζητήματα ἀπ' ἔσα μοῦπε ὁ θεϊός· νὰ σφρατιστοῦνε οἱ τοῖχοι τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ τὰ σανίδια ξεβγαίνανε παντοῦ ἀπὸ τις τρύπες τῶν τσαταμάδων, νὰ διορθωθοῦνε τὰ ξεχαρβαλωμένα τὰ παράθυρα, νὰ στεριωθεῖ ἡ κουζίνα και τὸ παράρτημά της, ποὺ προσθετὰ καθὼς εἶταν ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ μεταφερθήκανε ἀπὸ τὴν αὐτὴ ἔπου βρισκόταν τὰ παλιὰ τὰ χρόνια, εἶχανε ξεκολλήσει ἀπὸ τᾶλλο σπίτι και γέμνανε κατὰ τὴν αὐτὴ στηριγμένα προσωρινὰ μὲ δυὸ χοντροὺς πάλους. Και κοντὰ σ' αὐτὰ ἔπρεπε νὰ δοθεῖ και μέρος γιὰ τὸ προικὶ ποὺ εἶχανε τάξει τῆς Μαρίας, τῆς ψυχοπαίδας τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ Νίκος εἶταν τὸ μονάκριβο ἀγόρι τῶν γερόντων. Εἶχαν ἀκόμα μιὰ κοπέλλα, μὰ εἶταν ἀπὸ χρόνια παντρεμένη μ' ἕναν ὑπομοίραρχο και μαλλωμένη μὲ τοὺς γονιούς της. Ὁ θεϊός εἶταν ἀκόμα ἐμπορός, ἀπάνω σὲς δόξες του, ἔταν τὴν πάντρεψε κι ὁ γαμπρός ἄφησε τὴν προίκα στὰ χέρια του. Μὰ ἡ γκρίνια τῆς θειάς, ποὺ κατᾶστρεψε τὸν ἄντρα της, ρούφηξε μαζί και τὴν προίκα τοῦ ὑπομοίραρχου κ' ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς καθγάδες συμβιδάστηκε τοῦτος νὰ τοῦ δίνουνε χρονικῆς τὸ μισὸ εἰσόδημα ἀπὸ τὸ μοναχὸ χτήμα ποὺ εἶχε ἀπομείνει τῆς θειάς μου. Τὸ εἰσόδημα κείνης τῆς χρονιάς εἶτανε κάπου χίλιες ὀκάδες καπνός, ποὺ τὸν εἶχε κι αὐτόνε μαζί του ὁ Νίκος. Κ' ἔτσι ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ποὺ καρτερούσανε ἀπὸ τὴν ἐπιχείρηση εἶτανε κι ὁ ὑπομοίραρχος.

Τούτα μοῦ τὰ δηγήθηκε ἡ Μαρία, ποὺ εἶτανε περισσότερο σὰν κόρη τοῦ σπιτιοῦ παρά σὰν ὑπερέτρια. Τὴν εἶχε πάρει ἡ θειά μου ἀπὸ μικρὴ ποὺ ἀρφάνεψε, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὴν παντρέψει. Μεγάλωσε μαζί μὲ τὰ παιδιὰ και σὰτυχήματα τῆς θειάς στάθηκε πὺ πονετικὴ ἀπὸ τὴν κόρη της. Ἢ κόντεβε τὰ εικοσιπέντε χρόνια και δὲ γύρεψε ποτὲ τὴ δουλειὰ της, δὲ μελέτησε γιὰ παντρεία. Κρατοῦσε ἔλεο τὸ σπίτι μοναχῆ, περνοῦσε μὲ τὴ θειά ἔλες τις πίκρες και τις στενοχώριες. Γι' αὐτὸ κ' ἡ θειά, ἔταν τέλος στρέχτηκε νὰ δώσει τὰ καπνὰ ἀπὸ τὸ χτήμα της, ἔδραλε δρο σὲ πατέρα και γιὸ πὼς τὸ πρῶτο μερικὸ ἀπὸ τὸ κέρδος θὰ μπεῖ στὴν τράπεζα γιὰ τὴν προίκα τῆς Μαρίας.

Ἡ Μαρία εἶταν ἡσυχο, ἡμερο, ἀπλὸ κορίτσι. Ὅντε ἡμορφῆ, ὄντε ἄσημη. Τὴν ἤξερα ἀπὸ μικρὸς ποὺ ἐρχόμουνα μὲ τὴ μάνα μου στὴ θειά, κ' εἶχε μαζί μου τόσο ἡάρρος, ὥστε σὰν τέλιωνε τὸ βράδι τὴ δουλειὰ της στὴν κουζίνα, ἔπαιρνε τὸ πλῆξιμό της και ἐρχότανε μέσα στὴν κάμαρά μου και κουβεντιάσαμε. Τι λέγαμε; Πὲς τίποτα. Ὅ,τι μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς μὲ μιὰ κοπέλλα, ποὺ μοναχῆ σκοτούρα της ἔχει τὸ πλῆξιμο, τὸ μαγεριό, τὸ ἀρώμα, τὸ

στρώσε ξέστρωσε. Για όλα αυτά μου δηγότανε, γιατί στενοχώριες του σπιτιού και το περισσότερο τί γινότανε στη γειτονιά και τί άκουγότανε από τη χώρα. Άπ' αυτή έμαθα πώς τὸ λέγανε τὸ νόστιμο κορίτσι πὸν καθέτανε καρσί, τίνος εΐτανε τὸ άλλο πὸν καθγάδιζε ὀλιμέρα, γιατί ποιὰ περνοῦσε ὁ ἕνας κι ὁ ἄλλος νέος, ποιὰ εΐχε προΐκα πὸν πολλή και ποιὰ τὸς πιότερους τὸς ἐργολάβους. Δίχως νὰ ξέρω καλά τὰ πρόσωπα, σὲ λίγες μέρες ἤξερα τὴ ζωὴ ὄλου τοῦ τόπου. Κι ἔσα περισσότερο μάθαινα, τόσο περισσότερο ρωτοῦσα. Ἡ Μαρία εΐχε ἀνάγκη νὰ δηγᾶται και γὼ ἀνάγκη, νὰ μιλῶ μὲ κάποιον. Ἄλλον κανένανε δὲ γνώριζα στὸν τόπο. Δυστρέϊς δικούς τοῦ θειοῦ μου μόνο, μὰ ἠλικιωμένους και τί νᾶλεγα μὲ δάφτους στὸν καφενὲ πὸν τὸς ἔσμιγα κάποτε ; Καναδοὺ νέοι σπουδαστές, πὸν εΐχα γνωρίσει ἀπὸ τὸ Νίκο ἄλλοτες, λείπανε τώρα. Σιγὰ σιγὰ εΐχα ξεθαρρέψει πάλι μὲ τὰ βιβλία μου, μὰ ὄρεξη σωστή για διάβασμα δὲν εΐχα. Ὁ νοῦς μου χρειάζότανε ἀκόμα κάποι ξέσκασμα, πὸν δὲν μπορούσα νὰ τὸ βρῶ ὄτε στωὺς καθγάδες τοῦ σπιτιοῦ, πὸν ἔλο κι ἀψώνανε ἔσο δὲν ἐρχότανε μήνυμα ἀπὸ τὸ Νίκο, ὄτε στὰ σκέδια πὸν μου κατάστρωνε ὁ θεϊός μου πὸς μπορεϊ νὰ καλλιεργηθεϊ μεθοδικότερα τὸ χτήμα τῆς γυναίκας του. Ἀπὸ ἔλα αὐτὰ μου εΐτανε πὸν εὐχάριστος οἱ φλυαρίες τῆς Μαρίας. Κι ἂν κάποτες ὁ θεϊός τραδοῦσε περισσότερες μιστιχές στὴν ἀγορὰ και τὰ σκέδια του ἀνοίγανε πλατύτερα φτερά τὸ βράδι στὸ τραπέζι, ἂν κανένα σπουδαῖο περιστατικὸ τῆς μέρας τοῦ ἔδινε ἀφορμὴ νὰ μὲ μπάζει βαθύτερα στὸν κομματικὸ ὄργανισμό τοῦ τόπου, ἢ ἂν τὸ μάλλωμά του μὲ τὴ θεϊὰ ἔφτανε ὡς τὸ σημεῖο νὰ τὴν πιάσουν αὐτὴ τὰ νεῦρα τῆς και νὰ χρειαστεϊ τὰ γεροκόμια τῆς Μαρίας, ἢ κάμαρα τοῦ Νίκου, πὸν πῆγαινα νὰ κοιμηθῶ, μου φαινότανε σὺν ἄδεια. Γελοῦσα ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἑαυτὸ μου σὺν τὸ κατάλαβα πὸσο εΐχα συνηθίσει τὴ Μαρία.

Εΐπα ἔμορφη δὲν εΐταν. Ὁ τρόπος τῆς δὲν εΐχε καμιὰ χάρη, τὸ ντύσιμό τῆς ἀπελπιστικὸ ἔπως μπουγάδιαζε στὸ πλυσταριό, ἔπως δούλεθε στὴν κουζίνα ἐρχότανε στὴν κάμαρά μου. Ὅμοια οἱ κουδέντες τῆς ἄχαρες; τὰ ἴδια και τὰ ἴδια πάντα. Τὲ βρισκα σ' αὐτές; τί μου ἄρесе; Εΐχα κάμει ἀπὸ τὰ παρᾶθρα ἐργολαβίες μὲ πὸν ἔμορφες κοπέλλες, μπορεϊ νὰ εΐχα κρυφισμίξει και καμιὰ σὲ κᾶνα ἀπόμερο ἢ σὲ σκοτεινὴ μπασιὰ τὴ νύχτα. Ὅμως πρώτη φορά βρισκόμουνα μονάχος μὲ κορίτσι και μιλοῦσα ἔτσι φανερά και λεύτερα μαζί του. Κι αὐτὸ μὲ ξαφνίξε. Μ' εὐχαριστοῦσε νὰ νιώθω κοντὰ μου τὸ θηλυκό, νᾶκούω φωνὴ γυναίκα νὰ μιλεϊ. Κ' ἡ Μαρία μιλοῦσε. Σκυφτὴ στὸ πλέξιμό τῆς φλυαροῦσε. Κι ἔταν πάλι σὺπαινε και στὴ σιγὴ τῆς κάμαρας δὲν ἀκουγότανε ἄλλο ἀπὸ τὶς βελόνες τῆς, κι ἀπὸ τὸ τοιτοῖρισμα τῆς λάμπας, μ' ἔπιανε κᾶτι ἄνησυχία κάποτε. Μιὰ δυὸ φορές σήκωσε ἄξαφνα τὰ μάτια και μ' ἔπιανε νὰ τὴν κοιτάζω. Μοῦ φάνηκε σὺ νὰ στενοχωρήθηκε. Ἐνα ἄλλο βράδι χαμογέλασε. Κι ὡςτόσο δὲν κουνήθηκε. Μιὰ μέρα πάλι ἤρθε ξαφνικὰ στὴν κάμαρά μου. Ἐκεῖ πὸν ἔπλενε τῆς μπῆκε μιὰ ἀγγίδα στὸ χέρι, ἢ θεϊὰ μου δὲν ἔβλεπε καλά και δινοντάς μου μιὰ βελόνα, μὲ παρακάλεσε ἔμὲ νὰ τῆς

τὴ βγάλω. Τὴν καθισα στὸν καναπέ δίπλα μου και πῆρα τὸ ἀνασκουμπωμένο μπράτσο τῆς στὰ γόνατά μου για νὰ μου δώσει χέρι καλύτερα. Ἐβαλε τᾶλλο μου χέρι τῆς στὸν ὄμο μου κι ἀκούμπησε κεῖ τὸ κεφάλι. Ἐκαμα τὴν ἐγγχείριση, γύρισα και τὴν κοίταξα και τὴν ἄφησα νὰ ξαναπάει στὴ δουλειὰ τῆς. Πολλὴ ὄρα ὕστερα ἔνωωθα τὸ ἀνατριχιασμα ἀπὸ τὸ γγίξιμο, ἀκουγα στὸ μάγουλό μου τὸ γαργάλισμα ἀπὸ τὴν ἀνάσα τῆς. Εΐχα τόσο τὴ ντροπή, τὸ φόβο τῆς γυναίκας; Δὲν τὸ πιστέβω. Εΐταν ὁ σεβασμός στὸ σπῆτι πὸν μὲ φιλοξενοῦσε, εΐταν τὰ ἔσο ἀκουσα ἀπὸ τὴ θεϊὰ μου για τὴ Μαρία, πὸν μὲ κρατοῦσανε ; Μπορεϊ. Κοντὰ σ' αὐτὰ ἔμως, ἔ τρόπος τῆς Μαρίας εΐχε κᾶτι τὶς παράξενο, τὸ μάτι τῆς κᾶτι ξερό και θλίβερό μαζί. Πολλὲς φορές, ἐκεῖ πὸν φλυαροῦσε και μωρολογοῦσε, κοδοῦτανε ἄξαφνα ἢ ὄρεξὴ τῆς και σὺπαζε. Ἐτσι πὸν μὲ ξάφνιζε και μ' ἔνοχλοῦσε. Μὰ τῆβρισκα και φυσικό. Γιατί ἔσο κι ἂν ἢ θεϊὰ μου, μὲ ἔλη τὴν ἀναγνώριση πὸν τῆς εΐχε, ἠαρροῦσε τὴν ἀφοσίωση τῆς Μαρίας σὺ φυσικὴ ὑποχρέωση στὸ σπῆτι, πὸν μεγάλωσε κ' ἔφαγε τὸ ψωμί του, ἔμως κ' ἔμένα δὲ μου φαινότανε λιγότερο φυσικό πὸς ἔνα κορίτσι δὲν παρατοῦσε τὸν ἑαυτὸ του δίχως καμιὰ θλίψη ὀλότελα.

Θᾶχε περάσει κοντὰ μήνας ἀπὸ τότε πὸν ἤρθα κι ὁ Νίκος ὄτε φαινότανε ὄτε ἀκουγότανε.

«Δὲν εἶνε ἀπὸ καλὸ του», ἔλεγε πάντα ἢ θεϊὰ, σὺν ἐρχότανε ἢ κουδέντα του.

Ὁ θεϊός εΐτανε πὸν πολὺ αἰσιόδοξος. Μιὰ ὑποφιαζότανε πὸς θὰ μπῆκε για περισσότερο καιρὸ στὴ φυλακὴ και ντράπηκε νὰ τὸ γράψει μιὰ πᾶλε πίστεβε πὸς καρτερεϊ νὰ σουλῆσει τὰ καπνὰ σὲ καλὴ τιμὴ και νᾶρθεῖ νὰ τὸς ξαφνίσει μὲ τὰ χρήματα. Ἡ Μαρία ἀκουγε δίχως νὰ μιλεϊ. Μοῦ ἔρριχνε κάποτες καμιὰ λοξὴ ματιὰ μονάχα.

Ἐνα βράδι, πὸν εΐχε ξανασυζητηθεϊ τὸ πᾶμα στὸ τραπέζι, σὺν ἤρθε ὕστερα μέσα στὴν κάμαρα, μου εΐπε ἄξαφνα κοιτώντας με στὰ μάτια :

«Νὰ σὲ ρωτήσω κατιτίς, θὰ μου πεις τὴν ἀλήθεια ;»

«Ἄν ξέρω, θὰ σοῦ τὴν πῶ», ἀποκριθκα.

«Στὴ ζωὴ σου ;»

«Στὴ ζωὴ μου.»

«Ἐχει ὁ Νίκος καμιὰ ἀγαπητικὰ στὴν Ἀθήνα ;»

«Δὲν πιστέβω— δὲν ξέρω.»

«Δὲν μπορεϊ, θὰ ξέρεις. Μοῦκαμες ἔρκο τὴ ζωὴ σου. Πές μου τὸ μὴ φοδᾶσαι, δὲν τὸ λέω τῆς θεϊᾶς.» Μὲ ξανακοίταξε μὲ τέτιον τρόπο, πὸν ἂν ἤξερα πᾶματις, θὰ τῆς τῶλεγα.

«Στὴν Ἀθήνα ὄχι», ἀπάντησα.

«Στὴ Σύρα ;»

«Ποῦ νὰ ξέρω !»

«Ξέρεις και δὲν τὸ λές. Γι' αὐτὸ κάθεται κεῖ.»

Ἐσκυψε στὸ πλέξιμό τῆς :

«Πάνε τὰ καπνὰ», μουρμούρισε σὲ λίγο.

«Κα! γὼ φοδοῦμαι, πάνε», μοῦ ἔφυγε και μένα ὁ λόγος.

Γύρισε και μὲ κοίταξε δίχως νὰ μιλήσει.

Θυμήθηκα πὸς περιέμενε κι αὐτὴ τὸ μερτικὸ τῆς ἀπὸ τὰ καπνὰ κι ἔσο κι ἂν εἶμουνα βέβαιος πὸς δὲν

τὸ πολυπίστετε, ἔμωσ μετάνιωσα πού τῆς ἔκοψα ἔστω καὶ μιὰ μικρὴ μονάχα ἐλπίδα. Θέλησα νὰ σκεπάσω τὸ λάθος μου, γυρίζοντας τὴν κουδέντα στὰ στεῖα :

« Ἐγὼ σοῦ εἶπα ὅ,τι ἤξερα σ' ὅ,τι μὲ ρώτησες. Θὰ μοῦ πεις καὶ σὺ νὰ σὲ ρωτήσω; » τῆς εἶπα.

« Τί; » εἶπε κοιτάζοντάς με.

« Ἐσὺ δὲν ἀγαπᾷς κανένανε; »

Κοκκίνησε καὶ ξανάσκυψε στὴ δουλειά της.

« Ντρέπεσαι νὰ τὸ πεις; σ' ἐπίασα. » Σηκώθηκα καὶ τὴ ζύγωσα.

Λὲν κουνήθηκε. Τῆς ἔπιασα μὲ τὰ δύο μου χέρια τὸ κεφάλι καὶ τὴν κοίταξα στὰ μάτια : « Κάπιν ἀγαπᾷς. »

Μὲ κοίταξε ἀμύλητη.

« Κάπιν ἀγαπᾷς », ξαναεἶπα καὶ ἔσκυψα πύτερο ἀπάνω της.

Μιά τρυφηλιά, πού μοῦ ὄδωσε στὸ χέρι μὲ τὴ βελόνα της, μ' ἔκαμε νὰ τῆς ἀφήσω τὸ κεφάλι καὶ νὰ καθήσω στὴν καρέκλα μου.

Σηκώθηκε κ' ἔφυγε δίχως νὰ μοῦ κάμει τὸ κρεβάτι καθὼς πάντα. Τὴν ἄλλη μέρα μοῦ φάνηκε πὼς εἶτανε θυμωμένη. Ὅμως τὸ βράδι ξαναῆρθε καὶ φλυᾶρχε στὴν κάμαρα τοῦ Νίκου.

(Ἀκολουθεῖ)

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Παρακαλοῦμε νὰ διορθωθεῖ ἓνα σημαντικό λάθος ποῦ γινε στὰ δύο περασμένα φύλλα (441 καὶ 442) στὴν πρώτη σελίδα, πίνου πάνου, στὴ μερομηνία τοῦ φύλλου, πού μπήκε Τρυγητής ἀντὶ Ἀλωνάργης, γιατί Τρυγητής εἶναι τοῦτος ὁ μήνας καὶ ὄχι ὁ περασμένος.

— Ἀπὸ τὸ περασμένο φύλλο καὶ διπρὸς ὁ « Νουμάς » τυπώνεται καὶ θὰ τυπώνεται στὸ καλλιτεχνικὸ τμήμα τοῦ τυπογραφείου Δελιγιάννη. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς δικούς μας θέλουνε νὰ τυπώνουνε βιβλία ἢς προτιμήσουν τὸ τυπογραφεῖο πού τυπώνεται τώρα ὁ « Νουμάς » καὶ δὲ θὰ βγοῦνε ζημιωμένοι. Καλοσυνειδητὴ δουλειά, γοῦστο καλλιτεχνικὸ καὶ τάξη εἶναι τὰ σπουδαιότερα χαρίσματα τοῦ κ. Ν. Ἀθηναίου πού διευτύνει τὸ τμήμα τοῦτο.

— Τὴν ἄλλη βδομάδα παίζεται στὸ θέατρο Κυβέλης τὸ « Μαῦρο χέρι », μονόπρακτο δράμα τοῦ Ταγκόπουλου.

— Γιά τὸ « Χερουβεῖμ », τὸ « Ὅταν ἀγαποῦμε » καὶ γιά τὰ ἄλλα πρωτότυπα δράματα πού θὰ παιχτοῦνε τοῦτες τὶς μέρες, θὰ μᾶς μιλήσει στὸ ἄλλο φύλλο ὁ « Κριτικός τοῦ Νουμά ».

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Σπ. Σαμ. Ἰντίες. Λάβαμε τὶς συντρομέσ τοῦ 1910 καὶ 1911 κ' εὐχαριστοῦμε. — κ. Ὁμ. Μπ. Πόλη. Θὰ δημοσιευθεῖ. Ἡ φημερίδα, πού μᾶς ρωτᾷς, ἔπαψε ἀπὸ πέρσι νὰ βγαίνει. — κ. Ἀπ. Ἐξ. Μαρμαρά. Λάβαμε τὶς συντρομέσ 1910 καὶ 1911 κ' εὐχαριστοῦμε. Ὅμορφα καὶ σωστά χαρακτηρίζεις τὴ Διπλὴ Βουλὴ μας γιά « Διπλόβουλη Βουλὴ ». — Ἐναν. Ἀργίσι. Καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Μονάρχου καὶ τὸ πρόσωπο τῆς Λόντρας εἶναι ἀληθινά.

Καθὼς ἀληθινὸς εἶναι καὶ οἱ ὑπογραφῆς πού δημοσιευθήκανε στὴν 334 σελίδα. Εὐκόλο νὰν τὰ βεβαιώσει κανεὶς δὲλα ψεύτικα. — κ. Σ. Στ. Σωζόπολη. Πολὺ σωστά ὅσα μᾶς γράφεις. Ὁ κ. Π. δὲν ἔστειλε ἀκόμα τίποτα. Φρόντισε. Κανέναν ἄλλο δὲ βρέθηκε : — κ. Ἐδρ. Πλατ. Μυτιλήνη. Θὰ συμμορφωθοῦμε μὲ ὅσα μᾶς γράφεις. Ἀπὸ τὸ α' ξάμνηνο μᾶς λείπουνε τρεῖς ἀριθμοί. Θέλεις νὰ σοῦ στείλωμε τοὺς ἄλλους : Γράψε μας. Τὰ βιβλία στέλνονται χωρὶς παραπανιστὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα. Τὰ ταχυδρομικὰ εἶναι στὴν τιμὴ τους.

ΣΤΟΤ "ΝΟΥΜΑ,,

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

πυλιούνται τὰκόλουθα βιβλία πρὸς ΜΙΑ δραχμὴ τὸ ἓνα, ἔξὸν ἀπὸ ὅσα εἶναι σημειωμένα μὲ ἄλλες τιμές.

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ, « Ἡ Ματιά ». — ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΣΗ, « Ὁ Μέγ. Ἀλέξανδρος ». — ΒΑΡΑΕΝΤΗ, « Δέξα καὶ Ζωή ». — ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝ, « Λάφυγος καὶ Χλόη » τοῦ Λόγγου. (μετάφρ.). — Ἐπιμονὰς ὁ Μισάνθρωπος τοῦ Λουκιανού (μετάφρ. λ. 50). — Ὁ Προσκυνητής. — ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ, « Τὰ Τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη » (δρ. 2). — Π. Σ. ΔΕΛΤΑ « Στοιχασμοὶ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν μας » (λ. 50). — ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ, « Ἀπὸ τὸν Κόσμο τοῦ Σαλονιῶ ». — ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΔΙΩΤΗ, « Φυλλᾶδες τοῦ Γερδοῦχου ». — ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΖΕΡΒΟΥ, « Νησιώτικα Τραγούδια ». — Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ, « Τὰ Γεωργικὰ τοῦ Βεργίλιου » (λ. 50). — Σακόνταλα τοῦ Καλλιμάχα (δρ. 1). — ΠΑ, « Σαμοθράκη » (δρ. 2). — ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Τραγούδια γιά μιὰ γωνὴ μὲ πιάνο, καὶ Μπαλάντες γιά πιάνο, τὸ κομμάτι δρ. 1. — Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ, « Τὰ Τραγούδια τοῦ Στρατιώτη » (λ. 10). — ΑΝΤΩΝΗ Κ. ΛΕΚΟΠΟΥΛΟΥ, « Τὸ Βισλί ». — ΛΑΕ. ΠΑΔΑΝ, « Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας » (Β' ἐκδοσι). — ΑΛΕΞΑΝΤΡΑΣ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ, « Ἀθρόπινος Μηχανισμός ». — Χ. ΗΟΡΙΩΤΗ, « Σαλώμη » τοῦ O. Wilde (μετάφρ.). ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ, « Τὰ Παλιὰ καὶ τὰ Καινοβόγια ». — ΖΗΣΙΜΟΥ ΣΙΔΕΡΗ, « Ὁ Αἴας » τοῦ Σοφοκλέ (μετάφρ.). — ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ, « Πλουτάρχου : Περὶ Παίδων Ἀγωγῆς » (μετάφρ.). — ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΣΤΕΦΑΝΗ, « Μπουμπουκία ». — Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ (δράματα) : « Ζωντανὸ καὶ Πεθαμμένον », — « Ὁ Ἄσπυρος », — « Οἱ Ἀλυσίδες » (δρ. 2). — ΜΕΝΟΥ ΦΙΛΗΝΤΑ « Ἀπὸ τοὺς Θρόλους τῶν Αἰώνων », — « Γραμματικὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Γλώσσας » (Α' ἐκδοσι). — Ζ. ΦΙΤΙΑΝ, (δράματα) : « Τὸ Ἐκθετο », — « Δίχως Ἀκρογιάλι ». — Χτισμένο στὸν Ἄρμμο. — ΦΩΤΗ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗ, « Τὸ Γλωσσικὸ Ζήτημα ». — Στὴ « Φοιτητικὴ Συντροφιά » (λ. 50). — ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ (δράμα) : « Μελάχρα ».

Γιά τὸ ἔξωτεριμό, λ. 25 παραπάνου ὁ κάθε τόμος.

ΤΟΜΟΙ περασμένοι τοῦ « ΝΟΥΜΑ » (ἔξὸν ἀπὸ τὸν πρῶτο πού δὲν ὑπάρχει κανένα του ἀντίτυπο) πυλιούνται 3. 2 ὁ ἓνας γιά τὴν Ἑλλάδα καὶ φρ.χρ. 12.50 γιά τὸ ἔξωτεριμό.

Τὸ γραφεῖο τοῦ « Νουμά » στέλνει στοὺς συνδρομητάδες τοῦ Ἐξωτεριμοῦ ὅ,τι βιβλία τοῦ ζητήσου παραπαμὲς πού τὰ πούλουνε τὰ ἄλλα βιβλιοπωλεῖα ἔξὸν δρχμῆ 1 τὸ ἔξοδο, ἔξὸν τὰ ταχυδρομικὰ.

ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ παιδαγωγός, μὲ τὶς καλύτερες συστάσεις, εἰδικὸς γιά μικρὰ παιδιά, ζητᾷ ἰδιαίτερα μαθήματα σὲ οἰκογένειες πού θέλουνε νὰ μορφώσουν τὰ παιδιά τους φυσικὰ καὶ ἀνθρωπινὰ. Πληροφορίες στὸ γραφεῖο μας.